TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN GIA LÂM** **THÀNH PHỐ HÀ NỘI**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **22**/2024/QĐDS-ST

Ngày 15-3-2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN GIA LÂM, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Ông Vũ Quang Dũng.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Hạnh - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội tham gia phiên họp: Bà Trần Thanh Hiếu - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2024/TLST-VDS ngày 04/01/2024 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 13/2024/QĐMPH-VDS ngày 28/02/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Anh **Nguyễn Hoàng M**, sinh năm 1990.

Trú tại: Phố H, phường T, quận H, thành phố Hà Nội; nơi ở hiện nay tại: Đường N, phường A, quận B, Thành phố Hồ Chí Minh (Xin vắng mặt).

- Đối với: Anh **Nguyễn Hồng G**, sinh năm 1985.

HKTT: Phố H, phường T, quận H, thành phố Hà Nội; nơi ở: Khu đô thị D, xã D, huyện G, thành phố Hà Nội.

- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà **Nguyễn Phương T**, sinh năm 1963. (Xin vắng mặt).

Trú tại: Phố M, đường D, thành phố T, tỉnh Bắc Ninh.

2. Ông **Nguyễn Thành C**, sinh năm 1965. (Xin vắng mặt).

Trú tại: Phường P, thành phố T, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Ông **Nguyễn Trường S**, sinh năm 1971. (Xin vắng mặt).

Trú tại: Phường B, Quận A, Thành phố Hồ Chí Minh.

4. Chị **Lê Đào Mai T1**, sinh năm 1985. (Xin vắng mặt).

Trú tại: Phố H, phường C, quận H, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự - Anh Nguyễn Hoàng M trình bày: Tôi và anh Nguyễn Hồng G là hai anh em ruột. Bố đẻ của chúng tôi là ông Nguyễn Hồng K, sinh năm 1957 (chết ngày 26/04/2006), mẹ đẻ của chúng tôi là bà Nguyễn Thanh T2, sinh ngày 04/01/1963 (chết ngày 16/11/2020).

Năm 2021, theo chỉ định của Cơ quan Cảnh sát điều tra công an Thành phố Hà Nội, anh Nguyễn Hồng G điều trị bệnh bắt buộc tại Bệnh viện Tâm thần trung ương 1. Theo thông báo kết luận giám định pháp y tâm thần đối với anh G số 2712/PC02-DD3 ngày 06/08/2021, anh Nguyễn Hồng G được xác định là "...tại thời điểm giám định bị can Nguyễn Hồng G bị bệnh rối loạn tâm thần khởi phát muộn do sử dụng chất gây ảo giác. theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số 16.75. Tại các thời điểm trên bị can mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Đến nay, theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 214/KLGĐ ngày 24/08/2023 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, ông Nguyễn Hồng G được kết luận là "có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi". Vì vậy, tôi đề nghị Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội giải quyết về việc tuyên bố anh Nguyễn Hồng G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho anh G.

- Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

+ Ông Nguyễn Thành C trình bày:

Tôi là chú ruột của hai anh Nguyễn Hồng G và Nguyễn Hoàng M. Hai anh em có bố là ông Nguyễn Hồng K (chết năm 2006) và mẹ là bà Nguyễn Thanh T2 (chết năm 2020). Anh Nguyễn Hoàng M hiện sống và làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh. Anh Nguyễn Hồng G hiện đang phải điều trị bệnh bắt buộc tại Viện pháp y tâm thần Trung Ương (địa chỉ: xã H, huyện T, thành phố Hà Nội). Dựa trên tình hình hiện tại, anh Nguyễn Hồng G cần có người giám hộ theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/10/2023, tại thôn H, xã D, huyện D, tỉnh Thanh Hóa, gia đình chúng tôi tiến hành họp gia đình về việc cử người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G. Kết

quả cuộc họp đó là tất cả các thành viên đều nhất trí chỉ định tôi là người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G vì những lý do sau:

Thứ nhất, anh Nguyễn Hoàng M (em trai ruột) thường xuyên bận rộn công việc ở TP Hồ Chí Minh. Vì vậy, anh Nguyễn Hoàng M không thể làm người giám hộ đương nhiên cho ông Nguyễn Hồng G.

Thứ hai, ở thời điểm này, tôi là người thân cận nhất đối với anh Nguyễn Hồng G. Vì vậy, tôi hoàn toàn đủ điều kiện, tư cách làm người giám hộ cho ông Nguyễn Hồng G. Hiện nay, anh Nguyễn Hoàng M đã nộp hồ sơ yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Hồng G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi tới Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội. Tôi hoàn toàn đồng ý với yêu cầu của anh Nguyễn Hoàng M, đồng ý trở thành người giám hộ của anh Nguyễn Hồng G.

+ Chị Lê Đào Mai T1 trình bày:

Tôi là mẹ đẻ của cháu Nguyễn Lê Tuệ A (là con ruột anh Nguyễn Hồng G và là cháu ruột anh Nguyễn Hoàng M). Đầu năm 2013, tôi và anh Nguyễn Hồng G có quen biết nhau, sau một thời gian tìm hiểu, hai bên đã nảy sinh tình cảm, đến tháng 03 năm 2013, chúng tôi quyết định chung sống như vợ chồng nhưng không đăng ký kết hôn tại phố H, phường H, Hà Nội. Trong khoảng 3 - 4 tháng chung sống, chúng tôi thường xuyên xảy ra mâu thuẫn do tính cách khác biệt và bất đồng trong quan điểm sống. Chúng tôi nhận ra, cả hai thật sự không hợp và không thể tiến tới hôn nhân hợp pháp nên đã chia tay. Cả hai không giữ liên lạc và tôi cũng không rõ anh Nguyễn Hồng G đi đâu hay ở đâu sau đó.

Cuối năm 2013, tôi hạ sinh bé Tuệ A (24/12/2013), là con chung giữa tôi và anh Nguyễn Hồng G. Thời gian này, tôi và anh Nguyễn Hồng G có liên lạc 1 - 2 lần nhưng chỉ nói về việc làm giấy khai sinh cho con, còn về đời tư thì hoàn toàn không chia sẻ gì với nhau. Sau đó chúng tôi hoàn toàn không liên lạc, tôi cũng không biết thông tin gì về anh Nguyễn Hồng G.

Đến năm 2020, tôi nghe tin trong lúc bệnh tâm thần tái phát, anh Nguyễn Hồng G đã sát hại mẹ của mình là bà Nguyễn Thanh T2. Trong khoảng 3 - 4 tháng chung sống, có lẽ do thời gian ngắn nên tôi không thấy anh Nguyễn Hồng G có biểu hiện gì lạ hay dấu hiệu của bệnh tâm thần. Hiện tại, anh Nguyễn Hồng G đang phải điều trị bệnh bắt buộc tại Viện pháp y tâm thần (địa chỉ: xã H, huyện T, thành phố Hà Nội). Dựa trên tình hình hiện tại, anh Nguyễn Hồng G cần có người giám hộ theo quy định của pháp luật.

Anh Nguyễn Hồng G có bố là ông Nguyễn Hồng K (chết năm 2006) và mẹ là bà Nguyễn Thanh T2 (chết năm 2020), em trai là anh Nguyễn Hoàng M và con gái là cháu Nguyễn Lê Tuệ A. Do bố mẹ hai anh đều đã mất, anh Nguyễn Hoàng M hiện sống và làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh, con gái Tuệ A

chưa đủ tuổi thành niên (hiện 9 tuổi) vậy nên tôi là người giám hộ đương nhiên cho cháu Tuệ A.

Tuy nhiên, tôi và anh Nguyễn Hồng G hoàn toàn không có quan hệ ràng buộc về mặt pháp luật, bởi tôi và anh Nguyễn Hồng G đã chung sống và có 01 con chung nhưng không đăng ký kết hôn. Bản thân tôi và anh Nguyễn Hồng G từ lâu đã không còn tình cảm hay sự quan tâm dành cho nhau, cả hai cũng không còn giữ liên lạc vậy nên tôi không thể làm người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G.

Đồng thời, vào ngày 24/10/2023, tại thôn H, xã D, huyện D, tỉnh Thanh Hóa, gia đình hai anh đã tiến hành họp gia đình về việc cử người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G. Kết quả cuộc họp đó là tất cả các thành viên đều nhất trí chỉ định ông Nguyễn Thành C là người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G.

Hiện nay, anh Nguyễn Hoàng M đã nộp hồ sơ yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Hồng G có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi tới Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội. Tôi từ chối trở thành người giám hộ và hoàn toàn đồng ý với yêu cầu của anh Nguyễn Hoàng M, để ông Nguyễn Thành C trở thành người giám hộ của anh Nguyễn Hồng G, kính đề nghị Tòa án thực hiện thủ tục giải quyết việc dân sự theo đúng quy định pháp luật.

+ Ông Nguyễn Trường S và bà Nguyễn Phương T thống nhất trình bày:

Ông S là chú ruột và bà T là cô ruột của hai anh Nguyễn Hồng G và anh Nguyễn Hoàng M. Hai anh em có bố là ông Nguyễn Hồng K (chết năm 2006) và mẹ là bà Nguyễn Thanh T2 (chết năm 2020). Anh Nguyễn Hoàng M hiện sống và làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh. Anh Nguyễn Hồng G hiện đang phải điều trị bệnh bắt buộc tại Viện pháp y tâm thần Trung Ương (địa chỉ: xã H, huyện T, thành phố Hà Nội). Dựa trên tình hình hiện tại, anh Nguyễn Hồng G cần có người giám hộ theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/10/2023, tại địa chỉ xóm H, xã D, huyện D, Thanh Hoá gia đình chúng tôi đã tiến hành họp gia đình (có lập biên bản) về việc cử người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G.

Sau buổi họp, chúng tôi đều nhất chí rằng ông Nguyễn Thành C - chú ruột của Nguyễn Hồng G và Nguyễn Hoàng M có đủ điều kiện, tư cách làm người giám hộ cho ông Nguyễn Hồng G.

- Tại phiên họp, đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện G phát biểu quan điểm về việc chấp hành pháp luật tố tụng dân sự và quan điểm giải quyết việc dân sự:

+ Về thẩm quyền: Toà án nhân dân huyện G đã thụ lý và giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

+ Thẩm phán lập hồ sơ, thu thập chứng cứ, tiến hành giao các văn bản tố tụng và tiến hành trình tự, thủ tục tại phiên họp đúng quy định của pháp luật.

+ Người yêu cầu thực hiện quyền và nghĩa vụ tố tụng đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Hoàng M, tuyên bố anh Nguyễn Hồng G là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Nguyễn Thành C là người giám hộ, bà Nguyễn Phương T là người giám sát việc giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G.

+ Về lệ phí: Áp dụng Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, anh Nguyễn Hoàng M phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội nhận định:

- Về tố tụng:

[1]. Về thẩm quyền và quan hệ pháp luật: Anh Nguyễn Hoàng M có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Hồng G là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là quan hệ pháp luật về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Anh Nguyễn Hồng G có nơi cư trú tại: Khu đô thị D, xã D, huyện G, thành phố Hà Nội nên theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội.

- Về nội dung:

[2]. Xét yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của anh Nguyễn Hồng G: Theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu số: 214/KLGĐ ngày 24/8/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương thể hiện: Anh Nguyễn Hồng G 38 tuổi là con thứ nhất trong gia đình, tiền sử sản khoa, nhi khoa bình thường. Từ nhỏ đến lớn đối tượng phát triển về thể chất và tâm thần bình thường. Đối tượng học hết 12/12. Đối tượng lấy vợ và có 01 con phát triển bình thường, đã ly hôn năm 2013. Ngày 14/7/2018 đối tượng vào điều trị tại Viện pháp y tâm thần Trung ương. Ngày 27/8/2018 đối tượng ra viện với chẩn đoán Rối loạn loạn thần do sử dụng chất gây ảo giác (F16.5). Ngày 04/9/2018 đối tượng vào điều trị tại Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa.

Ngày 17/01/2020 đối tượng ra viện với chẩn đoán Rối loạn loạn thần do sử dụng chất gây ảo giác (F16.5). Ngày 09/7/2021 Viện pháp y tâm thần Trung ương tiến hành giám định đối tượng và đưa ra kết luận: Trước, trong, sau khi thực hiện hành vi phạm tội và tại thời điểm giám định đối tượng bị bệnh Rối loạn loạn thần khởi phát muộn do sử dụng chất gây ảo giác. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F16.75. Tại các thời điểm trên đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Ngày 26/8/2021 đối tượng được đưa đến Viện pháp y tâm thần trung ương để bắt buộc chữa bệnh theo quyết định áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh số 06/VKS-P2 ngày 26/8/2021 của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội. Đối tượng vào viện với chẩn đoán Rối loạn loạn thần khởi phát muộn do sử dụng chất gây ảo giác (F16.75). Đối tượng được điều trị theo hướng an thần kinh, trợ sức. Ngày 21/6/2023 Viện pháp y tâm thần trung ương đã tiến hành hội chẩn đánh giá tình trạng sức khỏe tâm thần của đối tượng với kết luận: Hiện tại bệnh tâm thần của Nguyễn Hồng G ở giai đoạn thuyên giảm, cần tiếp tục điều trị. Ngày 23/8/2023 Tòa án nhân dân huyện G đến trích xuất đối tượng từ Khoa Điều trị bắt buộc Nam - Viện pháp y tâm thần Trung ương để giám định sức khỏe tâm thần tại phòng khám. Quá trình thăm khám, tiếp xúc thấy: Đối tượng tiếp xúc được, cảm xúc không ổn định, đôi lúc lo lắng, căng thẳng, hành vi đôi lúc lộn xộn, thiếu kiểm soát, không có ảo tưởng, ảo giác, tư duy nhịp trung bình liên quan, trí nhớ trí tuệ giảm, chú ý kém tập trung, ăn ngủ thất thường. Nội khoa thần kinh không có gì đặc biệt.

Kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Hồng G bị bệnh Rối loạn loạn thần khởi phát muộn do sử dụng chất gây ảo giác. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F16.75. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3]. Nay, anh Nguyễn Hoàng M là em trai duy nhất có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Hồng G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 23 của Bộ luật Dân sự nên chấp nhận. Căn cứ Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án nhân dân huyện G, thành phố Hà Nội quyết định tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với anh Nguyễn Hồng G là phù hợp với quy định của pháp luật.

[4]. Về việc chỉ định người giám hộ cho ông Nguyễn Thành C:

Bố mẹ anh Nguyễn Hồng G, anh Nguyễn Hoàng M đều đã chết, anh chị em ruột của ông Nguyễn Hồng K và anh M đã thống nhất cử ông Nguyễn Thành C là chú ruột làm người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G nên theo quy định tại Điều 54 của Bộ luật Dân sự, chỉ định ông Nguyễn Thành C là người giám hộ cho anh Nguyễn Hồng G. Ông Nguyễn Thành C có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định của pháp luật.

[5]. Về việc quản lý tài sản của người được giám hộ:

Anh Nguyễn Hoàng M và các thành viên trong gia đình anh Nguyễn Hồng G không yêu cầu Tòa án giải quyết việc quản lý tài sản của anh G nên Tòa án không đặt vấn đề xem xét, giải quyết.

- Về lệ phí:

[6]. Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, anh Nguyễn Hoàng M phải nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 361, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

- Căn cứ các Điều 23, 46, 47,48, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của anh Nguyễn Hoàng M đối với anh Nguyễn Hồng G.

1.1. Tuyên bố: Anh **Nguyễn Hồng G**, sinh năm 1985; HKTT: Phố H, phường T, quận H, thành phố Hà Nội; nơi ở: Khu đô thị D, xã D, huyện G, thành phố Hà Nội có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

1.2. Chỉ định ông Nguyễn Thành C, sinh năm 1965; địa chỉ: Phường P, thành phố T, Thành phố Hồ Chí Minh là người giám hộ của anh Nguyễn Hồng G. Ông Nguyễn Thành C có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Anh Nguyễn Hoàng M phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự được khấu trừ vào 300.000 đồng tiền tạm ứng lệ phí mà anh Nguyễn Hoàng M đã nộp theo Biên lai thu tiền tạm ứng án phí số 0003908 ngày 03/01/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện G, thành phố Hà Nội.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- TAND thành phố Hà Nội;
- VKSND huyện G;
- Chi Cục THA DS huyện G;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Vũ Quang Dũng